

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาปัญหา และความต้องการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัย ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษา ปัญหา และความต้องการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร

การศึกษาปัญหา และความต้องการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์เยาวชนที่พำนักอยู่ที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน(n=100)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	100	100
อายุ		
16 ปี	2	2.00
17 ปี	4	4.00
18 ปี	28	27.70
19 ปี	42	41.60
20 ปี	25	24.80
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	94	93.07
มัธยมศึกษา	7	6.93
อาชีพปัจจุบัน		
นักเรียน	2	1.98
รับจ้าง	19	18.81
กำลังหางาน	80	79.21

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 19 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 รองลงมามีอายุ 18 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70 มีอายุน้อยที่สุด 16 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 93.07 และกำลังหางานอยู่เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 79.21 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 18.81

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเยาวชนก่อนที่จะเข้าทำงาน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม

ด้าน	ระดับความเป็นจริง		
	Mean	SD	แปลผล
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	3.12	0.25	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับเพื่อน	3.85	0.26	มาก
การควบคุมอารมณ์	3.64	0.30	มาก
ด้านอบายมุขและสิ่งเสพติด	4.29	0.28	มาก
ด้านการดูแลสุขภาพ	3.96	0.26	มาก
ด้านการแก้ปัญหา	4.00	0.21	มาก
รวม	3.81	0.15	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเยาวชนก่อนที่จะเข้ารับการอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร อยู่ในระดับมาก (Mean=3.81) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นจริงสูงสุด คือ ด้านอบายมุขและสิ่งเสพติด (Mean=4.29) รองลงมา คือ ด้านการแก้ปัญหา (Mean=4.00) และการดูแลสุขภาพ ตามลำดับ (Mean=3.96) มีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัว (Mean=3.12) มีระดับความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ของเยาวชนก่อนที่จะเข้าทำนุ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร จำแนกตามรายชื่อ

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง		
		Mean	SD	แปลผล
ความสัมพันธ์ในครอบครัว				
1	ท่านมักถูกพ่อแม่บ่นว่าบ่อยๆ	3.73	0.45	มาก
2	ครอบครัวของท่านอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	3.18	0.46	ปานกลาง
3	ท่านปรึกษาปัญหาต่างกับพ่อแม่ได้	3.14	0.40	ปานกลาง
4	พ่อแม่ของท่านคงอยู่ร่วมกัน	2.50	0.74	น้อย
5	พ่อแม่ของท่านทะเลาะกันบ่อย	3.05	0.43	ปานกลาง
6	ท่านเคยมีความรู้สึกเหมือน ไม่มีบ้านที่แท้จริง	3.19	0.48	ปานกลาง
7	ท่านมีความขัดแย้งกับพี่น้องบ่อยๆ	3.28	0.53	ปานกลาง
8	ท่านมีความรู้สึกว่าต้องแบกภาระทางบ้านมาก	3.02	0.57	ปานกลาง
9	พ่อแม่ชอบตัดสินใจทุกๆ เรื่องให้ท่าน	3.02	0.55	ปานกลาง
10	พ่อแม่คอยให้กำลังใจท่าน	3.10	0.46	ปานกลาง
11	ท่านมีความรู้สึกสบายใจเมื่ออยู่ที่บ้าน	3.08	0.42	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับเพื่อน				
1	ท่านสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนได้ดี	3.86	0.49	มาก
2	ท่านมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อนบ่อย	3.61	0.63	มาก
3	เพื่อนมักเป็นต้นเหตุให้ท่านเกิดปัญหา	3.98	0.62	มาก
4	ท่านมักหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาทกับเพื่อน	3.88	0.52	มาก
5	ท่านต้องการเป็นที่นิยมชมชอบของเพื่อน	3.87	0.69	มาก
6	ท่านมีเพื่อนต่างเพศ	3.78	0.59	มาก
7	ท่านชอบคล้อยตามเพื่อน	3.72	0.53	มาก
8	ท่านชอบปรึกษาปัญหาค้างๆกับเพื่อน	3.94	0.51	มาก
9	ท่านทำกิจกรรมต่างๆได้โดยปราศจากเพื่อน	3.65	0.56	มาก
10	ท่านรู้สึกหัวเหวเมื่อปราศจากเพื่อน	4.24	0.65	มาก
การควบคุมอารมณ์				
1	เมื่อเกิดปัญหาค้างๆท่านทำอย่างไร	3.76	0.49	มาก
2	ท่านชอบหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา	3.99	0.46	มาก
3	ท่านรู้สึกมีปมเคียด	3.48	0.89	มาก

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง		
		Mean	SD	แปลผล
การควบคุมอารมณ์(ต่อ)				
4	ท่านมักกังวลใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น	3.73	0.63	มาก
5	ท่านมักอารมณ์เสียง่าย ๆ	3.63	0.64	มาก
6	ท่านมักจะมีอารมณ์เครียดบ่อย ๆ	3.67	0.60	มาก
7	ท่านมีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.53	0.61	มาก
8	ท่านมักจะมีอารมณ์เศร้าสร้อยและท้อแท้	3.50	0.81	มาก
9	ท่านต้องพบกับความผิดหวังบ่อย	3.41	0.68	ปานกลาง
10	ท่านไม่สามารถควบคุมตนเองได้เมื่อเห็นสิ่งที่ชอบ	3.47	0.63	ปานกลาง
11	ท่านชอบแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง	3.71	0.54	มาก
12	ท่านทราบความต้องการที่แท้จริงในชีวิต	3.67	0.55	มาก
13	ท่านชอบเก็บความรู้สึก	3.66	0.55	มาก
14	ท่านสามารถเป็นที่พึ่งของใคร ๆ ได้	3.69	0.56	มาก
ด้านอธิบายเหตุและสิ่งเสียดสี				
1	ปกติท่านสูบบุหรี่และดื่มสุรา	4.61	0.58	มากที่สุด
2	การสูบบุหรี่และดื่มสุราจะทำให้ท่านต้องเจ็บป่วย	4.62	0.51	มากที่สุด
3	ท่านคิดว่ายาเสพติดทุกชนิดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ	4.43	0.61	มาก
4	ท่านชอบเล่นการพนัน	4.07	0.79	มาก
5	ท่านคิดว่าการพนันจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ	4.50	0.56	มากที่สุด
6	การสำส่อนทางเพศจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆได้	4.51	0.58	มากที่สุด
7	ท่านป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์	4.22	0.63	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง		
		Mean	SD	แปลผล
ด้านอบายมุขและสิ่งเสพติด(ต่อ)				
8	ท่านชอบใช้ชีวิตในสถานเริงรมย์ต่างๆ	4.01	0.70	มาก
9	ท่านคิดว่าสถานเริงรมย์ต่างๆจะทำให้เกิดปัญหา	4.31	0.69	มาก
10	ท่านชอบใช้ชีวิตในตอนกลางคืนมากกว่าตอนกลางวัน	3.59	0.59	มาก
ทางด้านการดูแลรักษาสุขภาพ				
1	เมื่อท่านเจ็บป่วยท่านปรึกษาแพทย์	3.70	0.56	มาก
2	ทุกครั้งท่านมักจะนึกถึงสาเหตุที่ทำให้ต้องเจ็บป่วย	3.95	0.48	มาก
3	สิ่งเสพติดต่างๆอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องเจ็บป่วยได้	4.06	0.68	มาก
4	การล่าสอนทางเพศอาจทำให้ท่านเจ็บป่วยได้	4.17	0.65	มาก
5	ท่านได้ออกกำลังกายทุกวัน	3.72	0.63	มาก
6	ท่านนอนหลับเพียงพอกับความต้องการทุกวัน	3.79	0.61	มาก
7	ท่านได้กินอาหารครบสามมื้อทุกวัน	3.80	0.58	มาก
8	ท่านชอบเล่นกีฬาและได้เล่นทุกวัน	3.66	0.68	มาก
9	ท่านคิดว่าสุขภาพมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต	4.32	0.62	มาก
10	ท่านต้องการมีสุขภาพที่ดี	4.46	0.59	มาก
ด้านการแก้ปัญหา				
1	ที่ผ่านมาท่านชอบแก้ปัญหาด้วยตนเองเสมอ	4.15	0.41	มาก
2	เวลามีปัญหาท่านชอบปรึกษาเพื่อน	4.15	0.38	มาก
3	ท่านชอบร่วมมือกับเพื่อนแก้ปัญหา	4.05	0.52	มาก
4	ท่านชอบแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา	4.00	0.51	มาก
5	ท่านใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการแก้ปัญหา	4.12	0.57	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง		
		Mean	SD	แปลผล
ด้านการแก้ปัญหา(ต่อ)				
6	ท่านชอบคิดถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา	3.92	0.52	มาก
7	ท่านชอบแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับเพื่อน	3.95	0.54	มาก
8	เมื่อเกิดปัญหาต่างๆท่านกลัวรับผิดชอบ	3.97	0.44	มาก
9	ก่อนเกิดปัญหาต่างๆท่านเคยคิดป้องกันไว้ก่อน	3.89	0.51	มาก
10	ท่านเป็นคนที่ชอบวางแผนการไว้ล่วงหน้า	3.77	0.51	มาก
เสมอ				

จากตารางที่ 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเยาวชนก่อนที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธร จำแนกตามรายชื่อ ที่มีระดับความเป็นจริงสูงสุดที่สุดคือ การสูบบุหรี่และดื่มสุราจะทำให้ท่านต้องเจ็บป่วย (Mean = 4.62) และ ปกติท่านสูบบุหรี่และดื่มสุรา (Mean = 4.61) ส่วนข้อที่มีระดับความเป็นจริงต่ำที่สุดคือ ท่านมีความรู้สึกว่าจะต้องแบกภาระทางบ้านมาก และพ่อแม่ชอบตัดสินใจทุกๆ เรื่องให้ท่าน (Mean = 3.02) มีความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลความต้องการของเยาวชนที่จะได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ระดับความต้องการ		
	Mean	SD	แปลผล
<p>ความสามารถที่ต้องการได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษจากระบบโรงเรียน</p> <p>-ทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เป็นทักษะที่เยาวชน ได้นำความรู้จากประสบการณ์เดิมมาผสมผสานกับกระบวนการต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้วเพื่อทำความเข้าใจกับปัญหาที่ตนกำลังเผชิญอยู่ อย่างเป็นขั้นตอน แล้วใช้ความคิดพิจารณาหาความสัมพันธ์จากข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหานั้นๆ อย่างรอบคอบ และนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ปัญหานั้นหมดไปได้ตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ มีกระบวนการในการแก้ปัญหา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การระบุปัญหา 2) การระบุสาเหตุของปัญหา 3) การคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา 4) ประเมินผลการแก้ปัญหา 			
	4.16	0.37	มาก
	4.23	0.42	มาก
	4.27	0.44	มาก
	4.18	0.38	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสามารถที่ต้องการได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษจากระบบโรงเรียน ทุกขั้นตอนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยขั้นตอนที่มีความต้องการสูงสุดคือ การคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหา (Mean = 4.27) รองลงมาคือ การระบุสาเหตุของปัญหา (Mean = 4.23) การประเมินผลการแก้ปัญหา (Mean = 4.18) และการระบุปัญหา (Mean = 4.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน

รายการ	จำนวน(n=100)	ร้อยละ
การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้		
ต้องการ	100	100
ไม่ต้องการ	-	-
สื่อการสอน		
ต้องการ	100	100
ไม่ต้องการ	-	-
รูปแบบการเรียน		
ครูอธิบาย	-	-
ช่วยกันค้นคว้า	100	100
รูปแบบการค้นคว้า		
ค้นคว้าคนเดียว	2	2.97
ศึกษาร่วมกัน	98	97.03
การเสนอความคิดเห็น		
ต้องการ	98	97.03
ไม่ต้องการ	2	2.97
การกำหนดรูปแบบการเรียนรู้		
ครูกำหนด	-	-
ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนด	100	100
การเรียนที่กำหนดวิธีด้วยตนเอง		
ชอบ	100	100
ไม่ชอบ	-	-
การมีส่วนร่วมในการวัดผล		
ต้องการ	100	100
ไม่ต้องการ	-	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ความต้องการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการสอน มีความต้องการคิดเป็นร้อยละ 100.00 ความต้องการด้านรูปแบบการเรียน ต้องการให้ครูอธิบาย คิดเป็นร้อยละ 100.00 รูปแบบการค้นคว้า ต้องการให้เป็นการศึกษาร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 97.03 ต้องการเสนอความคิดเห็น ร้อยละ 97.03 ต้องการให้ครูและผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 99.00 ขอบการเรียนรู้ที่กำหนดวิธีด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100.00 และต้องการมีส่วนร่วมในการวัดผล คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนร

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้เสนอเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ผลของการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนร และ 2) ผลของการตรวจสอบโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนร

1. ผลของการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนสตรีน

ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนร โดยผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลซึ่งได้จากผลของการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 รวมทั้งแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน มาพัฒนาเป็นโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนร ด้วยการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข.) จากนั้นจึงนำโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสรุปผลเป็นโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

เป็นการสร้างบรรยากาศทางการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อำนวยความสะดวกสบายในการเรียนรู้ ความเป็นประชาธิปไตย ความไว้วางใจกัน เป็นกันเอง ให้ความเคารพและช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีอิสระในการแสดงออกทางความคิดเห็น การร่วมกันปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

2. วางแผนการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน

คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น จากแบบสัมภาษณ์และการสนทนาเพื่อนำมาเป็นข้อมูลมาหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. วินิจฉัยความต้องการและปัญหาของผู้เรียน

คือ การปรึกษาหารือ และจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริง

4. ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของ โปรแกรม

คือ การร่วมมือกับผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้อย่างชัดเจนและให้ผู้เรียน ได้ทราบว่าเพื่อเป็นการสนองปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

5. การพัฒนา โปรแกรม

คือ การร่วมมือกับผู้เรียนเลือกกิจกรรมและสื่อการสอน ในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบของ โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน 8 ประการ คือ

5.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้เยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัผสมผสาน ไปด้วยแนวคิดการเรียนรู้แบบ ร่วมกันจะมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

5.2 ผู้เรียน

คือ เยาวชนเพศชายที่มีอายุในช่วง 15-20 ปี และทำนกออยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนสิรินธร มีความรู้อย่างคำอ่านออกเขียนได้ และมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

5.3 ผู้สอน

คือ ผู้ที่มีความรักและเข้าใจในธรรมชาติของเยาวชน มีความอดทน สามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทำงานร่วมกันอย่างทั่วถึง

5.4 เนื้อหาสาระ

คือ เนื้อหาสาระที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เยาวชนเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ และเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับผู้เรียนอย่างแท้จริงซึ่งผู้เรียนสามารถนำผลจากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5 กิจกรรมการเรียนรู้

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ขั้นตอนของการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้มาจากการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัผสมผสานกับแนวคิดการเรียนรู้แบบ ร่วมกัน โดยผู้วิจัย มีขั้นตอน ในการดำเนินกิจกรรม 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียน
2. กำหนดขนาดของกลุ่มสมาชิก
3. จัดสถานที่สำหรับการทำงานกลุ่ม
4. สมาชิกทุกคนทำงานร่วมกัน
5. สถานการณ์ปัญหาด้วยการทบทวนความรู้และประสบการณ์เดิม
6. กำหนดบทบาทของสมาชิกกลุ่ม
7. การเรียนรู้แบบอิสระและกลุ่ม
8. วิธีการแก้ปัญหาและการนำเสนอ

9. ประเมินผลการแก้ปัญหา

5.6 สื่อการเรียนรู้

เป็นวีซีดีและวีดิทัศน์จากหน่วยงานราชการและเอกชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แผ่นภาพ โปสเตอร์ ภาพข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน แผ่นเลื่อน และแผนภูมิที่เกี่ยวข้องกับแต่ละเนื้อหาสาระซึ่งได้จัดให้สอดคล้องกับเนื้อหา

5.7 การวัดและการประเมินผล

ผู้เรียนจะต้องทำแบบวัดทักษะการแก้ปัญหาก่อนเข้ารับการอบรม และหลังการฝึกอบรม และแบบวัดพฤติกรรมทักษะการแก้ปัญหา

5.8 สภาพแวดล้อม

สถานที่ใช้ในการฝึกอบรม จะต้องเป็นห้องเรียนที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีวัสดุอุปกรณ์ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ได้ทันที เช่น รูปภาพ กระดาษ ดินสอ ห้องเรียนจะต้องเหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมในแต่ละประเภท มีอากาศและแสงสว่างเพียงพอ เวลาจะต้องมีความยืดหยุ่น ไม่ตายตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการศึกษาได้อย่างเต็มที่

6. การนำโปรแกรมไปทดลองใช้

คือ การนำแผนกิจกรรมที่ได้ร่วมกันตัดสินใจเลือกไปดำเนินการตามแผนการ

7. การประเมินผลการเรียนรู้

คือ การร่วมกันพิจารณาว่าการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่และจะต้องปรับปรุงอย่างไร

2. ผลการตรวจสอบโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร

การตรวจสอบโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาผลการประเมิน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มาทำการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้องไม่น้อยกว่า 0.5 ถือว่าโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครมีความเหมาะสม ซึ่งปรากฏผล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ผลการประเมินโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการ	ความคิดเห็น		แปลผล
	เหมาะสม (ความถี่/ร้อยละ)	การปรับปรุง (ความถี่/ร้อยละ)	
1. โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ได้พัฒนาขึ้น	5/100.00	-	เหมาะสม
2. องค์ประกอบของโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่พัฒนา			
2.1 วัตถุประสงค์	5/100.00	-	เหมาะสม
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	5/100.00	-	เหมาะสม
2.3 ผู้สอนเป็นผู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น	5/100.00	-	เหมาะสม
2.4 เนื้อหาสาระสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน	5/100.00	-	เหมาะสม
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับประเด็น	5/100.00	-	เหมาะสม
วัตถุประสงค์ และระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม			
2.6 สื่อการเรียนรู้และแหล่งข้อมูล มีความเหมาะสม	5/100.00	-	เหมาะสม
และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ			
2.7 การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับ	5/100.00	-	เหมาะสม
ประเด็นที่ศึกษา			
3. แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของเยาวชน	5/100.00	-	เหมาะสม
ฉบับก่อนเข้าร่วมกิจกรรม และฉบับหลังร่วมกิจกรรม			
4. แบบประเมินพฤติกรรมด้านทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน	5/100.00	-	เหมาะสม
5. แบบสนทนากลุ่มสำหรับเยาวชน	5/100.00	-	เหมาะสม

จากตารางที่ 7 ผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธร โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พบว่า โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ทั้งในด้าน รูปแบบของโปรแกรม องค์ประกอบของโปรแกรม และเครื่องมือวัดประสิทธิภาพของโปรแกรม ได้แก่ แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาใน

ชีวิตประจำวันของเยาวชน แบบประเมินพฤติกรรมด้านทักษะการแก้ปัญหา แบบสมมนา
กลุ่มสำหรับเยาวชน โดยมีความเห็นว่าจะเหมาะสมตรงกันทั้ง 5 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหา
ในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธร

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึก
และอบรมเด็กและเยาวชนสิริธร

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหา
ในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธร ดังนี้

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
ก่อนการทดลองใช้โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาใน
ชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธร ของกลุ่มทดลอง และกลุ่ม
ควบคุม โดยการทดสอบค่า t (t-test independent)

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean	S.D.	df	t
กลุ่มทดลอง	20	17.20	6.44	38	.864
กลุ่มควบคุม	20	15.60	5.21	38	.864

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ก่อนการ
ทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า กลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุมมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ก่อนการทดลอง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธร ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่า ที่ t-test dependent)

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean	S.D.	df	t
ก่อนการทดลอง	20	17.20	6.44	19	12.263***
หลังการทดลอง	20	34.00	4.75	19	12.263***

P***<.001

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่า เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธรกลุ่มทดลอง หลังการเข้าร่วมโปรแกรม การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันที่พัฒนาขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธร หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า t ที่ (t-test Independent)

กลุ่มตัวอย่าง	N	Mean	S.D.	df	t
กลุ่มทดลอง	20	34.00	4.75	38	11.012***
กลุ่มควบคุม	20	15.95	5.59	38	11.012***

P***<.001

จากตารางที่ 10 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธรกลุ่มทดลอง หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรม การศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนที่ได้พัฒนาขึ้น มีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสูงกว่า เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธรกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนใน
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร ปรากฏรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้
ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีรากลุ่มทดลองในด้าน
พฤติกรรมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ข้อความ	ระดับความเป็นจริง		
	Mean	SD	แปลผล
1. ร่วมกันปรึกษาหรือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันเพื่อระบุปัญหาที่แท้จริงของสถานการณ์ได้	3.70	0.73	มาก
2. ร่วมกันพิจารณาหาสาเหตุของปัญหาได้ด้วยการปรึกษาหารือ	3.80	0.62	มาก
3. เสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้ตรงกับสาเหตุของปัญหาด้วยการระดมสมองและอภิปราย	3.70	0.73	มาก
3. เสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้ตรงกับสาเหตุของปัญหาด้วยการระดมสมองและอภิปราย	3.70	0.73	มาก
4. มีการวางแผนและจัดลำดับขั้นตอนในการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยความเห็นชอบของสมาชิกกลุ่ม	3.55	0.56	มาก
5. ร่วมกันปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนของการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้	3.75	0.72	มาก
6. ร่วมกันพิจารณาและตรวจสอบว่าได้ดำเนินการไปสู่คำตอบหรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้	3.60	0.68	มาก
7. ร่วมกันแสดงความคิดเห็นพิจารณาว่าคำตอบที่ได้สามารถแก้ปัญหาได้พร้อมข้อเสนอแนะ	3.75	0.72	มาก
8. ร่วมกันพิจารณาและปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุผล	3.95	0.76	มาก
9. สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาในทุกขั้นตอน	3.60	0.68	มาก
10. ร่วมกันปฏิบัติงานของกลุ่มที่ได้รับมอบหมายด้วยความกระตือรือร้น	3.75	0.72	มาก
รวม	3.69	0.53	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีรกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมด้านทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยรวม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (Mean =3.69) โดยข้อที่มีการประเมินสูงสุด ตามลำดับ คือ ร่วมกันพิจารณาและปรับปรุงวิธีการแก้ปัญหาใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุผล (Mean=3.95) รองลงมา คือ ร่วมกันพิจารณาหาสาเหตุของปัญหาได้ด้วยการปรึกษาหารือ (Mean=3.80) และ ร่วมกันปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนของการแก้ปัญหาที่ได้กำหนดไว้ (Mean=3.75) ตามลำดับ ส่วนหัวข้อที่มีผลการประเมินต่ำสุด คือ มีการวางแผนและจัดลำดับขั้นตอนการแก้ปัญหา (Mean=3.55) โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาปัจจัย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรี

หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีจำนวน 13 ครั้งเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่มเยาวชนสำหรับกลุ่มทดลอง เพื่อศึกษาปัจจัย เงื่อนไข และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนที่ได้พัฒนาขึ้น ด้วยการจัดอภิปรายกลุ่มของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีรกลุ่มทดลอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.ภาพรวมของโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรี

เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีรกลุ่มทดลองมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของเยาวชน สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ดังคำสัมภาษณ์ของเยาวชนกลุ่มทดลอง คือ

- “ ได้ฝึกคิดด้วยตนเอง และแสดงความคิดเห็น ได้เป็นอย่างดี ”
- “ บรรยากาศไม่เคร่งเครียด ได้รับความรู้จากสถานการณ์ต่างๆ ไม่น่าเบื่อ ”
- “ เรื่องที่เรียนเหมือนชีวิตจริงๆ ทั้งของตนเองหรือของเพื่อนๆสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาในบทเรียนได้ ”
- “ รูปภาพประกอบ ชีวี น่าสนใจมากทำให้อยากเรียนต่อ ”

2. ความเหมาะสมแต่ละองค์ประกอบของโปรแกรม

2.1 ด้านวัตถุประสงค์

เยาวชนมีความเห็นว่าเหมาะสม สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้จริง เพราะมีความใกล้เคียงกับชีวิตจริงของกลุ่มคนแบบ สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล คำสัมภาษณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน สิริ นรากลุ่มทดลอง ดังนี้

“ได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ด้วยการปรึกษาหารือกัน ”

“ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพูดคุยกัน กับเพื่อนบางคนที่ไม่เคยคุยกันเลย ”

2.2 ด้านกลุ่มผู้เรียน

จากการสนทนากับเยาวชนกลุ่มทดลอง พบว่าเยาวชนมีความเห็น โดยรวมว่าชอบ เรียนแบบนี้มีความเหมาะสมกับกลุ่มของตน เพราะทำให้ได้พูด ได้แสดงออก และเรียนรู้ร่วมกับ เพื่อนๆ ไม่ต้องนั่งฟังหรือจดก่งเดี๋ยวนั่ง คำสัมภาษณ์เยาวชนกลุ่มทดลอง ดังนี้

“ชอบเรียนแบบนี้ เพราะไม่น่าเบื่อ ไม่ง่วง ได้คุยกับเพื่อนและได้ความรู้ ”

“ การเรียนแบบนี้ทำให้มีเหตุผล รู้ว่าอะไรคือปัญหา และเราจะหาวิธีแก้ปัญหากันได้ อย่างไร ได้ๆ ”

“ชอบที่มีการแบ่งหน้าที่กันทำ และเรียนเป็นกลุ่มๆ ดี ทุกคน ได้มีส่วนร่วมทุกครั้ง ”

2.3 ด้านผู้สอน

จากการสนทนากลุ่มพบว่า มีความเหมาะสมเพราะเป็นผู้กระตุ้น ให้เยาวชนทุกคน ได้ ทำงานร่วมกันอย่างตั้งใจ เสร็จสร้างบรรยากาศในการอบรมได้ดี ไม่เครียดเกินไป คำสัมภาษณ์ ของเยาวชนกลุ่มทดลอง ดังนี้

“ชอบครูใจดี ครูไม่ดุ ”

“ชอบเพราะไม่เข้าใจถามครูก็ได้ตลอด ใครที่ไม่ชอบพูดครูก็ชวนให้พูดจนได้ ”

“ชอบเพราะบางทีครูก็ชอบพูดตลก ”

2.4 ด้านเนื้อหาสาระ

เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน สิริธรรมมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ว่า เนื้อหาสาระชอบโปรแกรมมีความเหมาะสมเพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตนเองมากที่สุด เป็นเรื่องที่พบ ได้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับสภาพของเยาวชน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ ดี คำสัมภาษณ์ของเยาวชนกลุ่มทดลอง ดังนี้

“ เป็นเรื่องที่ใกล้ตัว เคยเห็นและเคยได้ยินเหมือนกันจากเพื่อนๆ เช่น ยาสพดิดต่างๆ และวิธีป้องกัน ”

“ ผมชอบเรียนแบบเป็นเรื่องแบบนี้ ได้คิดแก้ปัญหาไปด้วยเหมือนคู่มือ ”

“ ผมชอบดูภาพประกอบ ทำให้อยากเรียนต่อ ”

2.5 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธรกลุ่มทดลอง พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมดี และชอบการเรียนแบบนี้ เพราะเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นของตนเองได้กว้างในอิสระ มีกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเบื่อหน่าย ได้มีการฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ดังคำสัมภาษณ์ของเยาวชนกลุ่มทดลอง ดังนี้

“ ทุกคนได้มีโอกาสพูด ไม่ต้องฟังอย่างเดียว ทำให้สนุกดี ไม่น่าเบื่อ ”

“ เหมือนการมาปรึกษาหารือกัน ได้คุยกันและก็ได้ความรู้ด้วย ”

“ ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนๆ ช่วยกันคิด ”

“ ต้องคิดแก้ปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จ แล้วไปแลกเปลี่ยนกัน ”

“ ชอบออก ไปพูดหน้าชั้น มีการแสดงบทบาทต่างๆ สนุกดี ”

“ ไม่ต้องเขียนมาก เพราะไม่ชอบเขียน ”

2.6 ด้านสื่อการสอน

จากการสัมภาษณ์เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมสิรินธรกลุ่มทดลอง พบว่า การนำสื่อการสอนที่หลากหลายมาประกอบการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินต้องการเรียนรู้ต่อไป เช่น รูปภาพประกอบสถานการณ์ ซีดีที่มีเนื้อเรื่องเข้ากับเนื้อหาสาระ เกมส์ น่าสนใจและชวนให้อยากเรียนรู้ต่อไป ดังคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“ ชอบตอนที่ให้ออกมาพูดหรือเล่าเรื่องหน้าชั้น สนุกดี ”

“ รูปภาพต่างๆ น่าสนใจมาก ”

“ ซีดีที่ครูนำมาให้อ่านน่าสนใจมากเหมือนได้คู่มือ แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงๆ ”

2.7 ด้านการวัดและการประเมินผล

จากการสัมภาษณ์เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธรกลุ่มทดลอง พบว่า เยาวชนเห็นว่า การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมดี เพราะไม่ต้องเขียนมาก และมีให้เลือกมาก ดังคำสัมภาษณ์ ดังนี้

“ แบบสอบทำแล้วเพลินดี ไม่ต้องเขียนมาก ไม่ชอบเขียน ”

“ มีการให้คะแนนการร่วมมือกันทำงาน ทำให้ทุกคนอยากทำงาน ”

“มีการให้คะแนนการทศแสดงความคิดเห็นด้วย ”

2.8 ด้านสภาพแวดล้อม

จากการสัมภาษณ์เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธรกลุ่มทดลอง พบว่า เยาวชนชอบการเรียนแบบเปลี่ยนสถานที่ เช่น ห้างสรรพสินค้า ห้างโตศทัศน์ศึกษา และชอบเรียนในห้องเพราะว่ามีกิจกรรมที่หลากหลายไม่รู้สึกรู้สึกเหนื่อย หรือวังวนอน รู้สึกเพลิดเพลินไปกับการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ คำสัมภาษณ์ของเยาวชนกลุ่มทดลอง ดังนี้

“ชอบเรียนในห้อง เพราะมีกิจกรรมต่างๆ มาก ”

“ชอบแสดงและดูเพื่อนแสดงละคร สนุกดี ”

“ได้เขียนกระดานดำ ได้ช่วยกับเพื่อนจัดบอร์ด ”

“เรียนในห้องเย็นและสงบดี ”

ปัจจัยด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้านการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตจริง

จากการสัมภาษณ์เยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิรินธรกลุ่มทดลอง พบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นว่า สามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้จริง เพราะว่าเยาวชนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้รับจากการเรียนรู้ให้ไปเข้ากับประสบการณ์เดิมของตนเอง และนำไปปรับใช้ได้ เพราะใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของเยาวชน คำสัมภาษณ์ของเยาวชนกลุ่มทดลอง ดังนี้

“เข้าใจการทำงานร่วมกับคนอื่นมากขึ้น ”

“ได้รู้จักวิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ”

“ ปัญหาต่างๆ ที่เรียนเหมือนกับที่เคยพบมาทั้งกับตนเองและเพื่อนๆ แต่ก่อนแก้ปัญหาไม่ค่อยเป็น แต่เดี๋ยวนี้รู้สึกคุ้นชิน ค่อยไปจะนำไปใช้ ”

“เข้าใจหน้าที่ และวิธีแบ่งงานกันทำเพื่อให้งานเสร็จเร็ว ”

“เข้าใจเพื่อนมากขึ้นกว่าเดิม มีเพื่อนสนิทเพิ่มขึ้นอีก ”

สำหรับด้านความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน และแบบประเมินพฤติกรรมด้านทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมสิรินธร มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมดี คือ ภาษารองเข้าใจง่าย ครอบคลุมการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และจากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้สรุปผลเป็นตารางไว้ ดังต่อไปนี้

จากการสนทนากลุ่มเยาวชนของกลุ่มถึงปัจจัย และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ โปรแกรมการศึกษา นอกระบบโรงเรียนที่พัฒนาขึ้น ผลจากความคิดเห็นที่ปรากฏอยู่ในตารางที่ 12 ซึ่งสรุปเป็นความคิดเห็น ได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำโปรแกรมศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนคร ที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้ สรุปผลได้ ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์

เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครกลุ่มทดลอง มีความเห็นเกี่ยวกับการ กำหนดวัตถุประสงค์ของ โปรแกรมที่สอดคล้องกัน คือ มีความเหมาะสมเพราะนำปัญหาและความ ต้องการที่แท้จริงของเยาวชนมาสร้างเป็น โปรแกรมการศึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนอง ปัญหาและความต้องการดังกล่าว ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์จึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ วัตถุประสงค์จะต้องมาจากปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเยาวชนในพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะทำให้เขาสามารถดึงประสบการณ์เดิมมาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ได้ และควรชัดเจน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครกลุ่มทดลอง มีความเห็นที่ตรงกันคือ เยาวชนที่มาจากที่ต่างพื้นที่กัน โดยเฉพาะช่วงขงเขตที่ใกล้เคียงกันคือ วิทยุวัน ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน หลากหลายและได้นำประสบการณ์เหล่านั้นมาช่วยกันคิดแก้ปัญหาได้ ทุกคนจึงอยากมีส่วนร่วมในการ ระดมสมองแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีความกระตือรือร้น สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ได้ ดังนั้นกลุ่มเป้าหมาย จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความ กระตือรือร้น ใส่ใจในการเรียนรู้ของเยาวชน ซึ่งจะทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 กลุ่มผู้สอน

บทบาทของผู้สอนที่ดี นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้กับกลุ่มเยาวชน ดัง ความคิดเห็นของเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครกลุ่มทดลอง ที่ว่า ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ไม่เคร่งเครียด ทำให้ อยากเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ เสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานกลุ่ม จะเห็นได้ว่าผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาท สำคัญเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเยาวชนและเรียนรู้ไปด้วยกับเยาวชน ดังนั้น ผู้สอนจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญที่

จำเป็นต้องคำนึงถึง ควรมีความรักและเข้าใจในธรรมชาติของเยาวชน มีจิตวิทยาในการทำงานร่วมกับเยาวชนเหล่านี้ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 กิจกรรมการเรียนรู้

จากการสนทนากลุ่มกับเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธรมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม เพราะใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เยาวชนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มเพื่อนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เป็นการผสมผสานแนวทางการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักเข้ากับแนวทางการเรียนรู้แบบร่วมกัน เปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงออกทั้งทางคำพูดท่าที และความคิดอย่างเป็นอิสระทำให้เกิดความคิดที่จะแก้ปัญหาต่างๆได้ สามารถนำไปใช้ในวิถีประจำวัน ได้จริงเพราะเป็นเรื่องที่เขาสามารถนำประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมในชีวิตที่หลากหลายของเขามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้อีก เป็นการฝึกให้มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและการตัดสินใจอย่างเป็นขั้นตอน ดังนั้นขั้นตอนในกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เยาวชนบรรลุวัตถุประสงค์ของ โปรแกรมการศึกษาจากระบบ โรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 เนื้อหาสาระ

เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธรทั้งหมดมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าเนื้อหาที่มีความเหมาะสมเพราะเป็นเรื่องที่มาจากปัญหาและความต้องการของเยาวชน โดยตรงและสามารถเชื่อมโยงไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของเยาวชนได้เป็นอย่างดีและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ดังนั้นเนื้อหาสาระจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ใกล้เคียงกับการดำเนินของเยาวชนในพื้นที่ เป็นเรื่องที่เกิดจากปัญหาและความต้องการของเยาวชนเอง และจะต้องเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเยาวชนจึงจะทำให้ การจัดโปรแกรมการศึกษาจากระบบ โรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชนมีประสิทธิภาพ

1.6 สื่อการเรียนรู้

เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสิริธรกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นที่ไปในทิศทางเดียวกันว่า สื่อการสอนมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับกลุ่มเยาวชนและสาระการเรียนรู้ มีความน่าสนใจ จูงใจผู้เรียนไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย ดังนั้นสื่อการเรียนรู้จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่จะกระตุ้นให้เยาวชนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ต่อไปอย่างไม่สิ้นสุดเพื่อที่จะนำความรู้ต่างๆ มาแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไปได้ สื่อจะต้องมีอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับแต่ละเนื้อหาสาระ จะต้องมีสื่อบุคคล มีการสาธิต เป็นต้น จึงทำให้การดำเนิน

โปรแกรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันสำหรับเยาวชน
ที่ได้พัฒนาขึ้นประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 การวัดและการประเมินผล

เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมเพราะมีการวัดผลที่หลากหลายวิธีการ ทำให้เยาวชนมีความรู้สึกสนุกเพลิดเพลิน กับการเรียนรู้ไม่มีความเครียดหรือความรู้สึกว่าตนเองกำลังสอบ ได้มีการพูดและการแสดงออกซึ่งตรงกับธรรมชาติของวัยรุ่นช่วงนี้ นั้นแสดงให้เห็นว่าการวัดและการประเมินผลเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง ทั้ย มีการวัดผลที่หลากหลายวิธี การวัดเชิงพฤติกรรม การทดสอบ ไม่นเน้นการเขียนตอบมากเกินไป จะทำให้การดำเนิน โปรแกรมมีประสิทธิภาพ

1.8 สิ่งแวดล้อม

เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนสตรีนครกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมสนทนาก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง มีสมาธิในการเรียนรู้ได้ดี มีการเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแต่ละกิจกรรมและสาระการเรียนรู้ และมีการเปลี่ยนสถานที่เรียนเพื่อเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนรู้ซึ่งไม่ทำให้ความจำเจ จึงจะทำให้การดำเนินกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนตาม โปรแกรมที่ได้พัฒนาขึ้นมีคุณภาพ

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

2.1 ปัญหาด้านเวลาเนื่องจากในการดำเนินกิจกรรมเยาวชนส่วนมากมีความรู้สึกสนุกเพลิดเพลินและได้ความรู้ไปในตัว จึงต้องการเวลาที่สมควรยืดหยุ่นได้ ไม่กำหนดเวลาที่ตายตัวเพราะเยาวชนบางคนทำงานเร็ว บางคนทำงานช้า

2.2 ด้านเนื้อหาสาระจะต้องเป็นเรื่องที่ใกล้ชิดหรือสัมพันธ์กับเยาวชนโดยตรงซึ่งจะทำให้สนใจเป็นพิเศษ เช่น มีคำถามต่างๆ ที่อยากจะรู้ และมีความกระตือรือร้น

2.3 ด้านกิจกรรม เยาวชนกลุ่มนี้ส่วนมากมีสมาธิสั้น จะต้องมียุทธวิธีมากและหลากหลายซึ่งจะไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายได้

2.4 ด้านผู้สอน จะต้องมีความรักและเข้าใจในธรรมชาติของเยาวชนกลุ่มนี้อย่างแท้จริง แต่พอคุ้นเคยแล้ว จะมีความเป็นกันเองและทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจ และในขณะที่กิจกรรมครูจะต้องใกล้ชิดกับกลุ่มตลอดเวลา ไม่ควรเคร่งเครียดเกินไป และไม่ควรหยุดหงุดหงิดกับคำถามที่เยาวชนถาม